

UN3082

ENVIRONMENTALLY HAZARDOUS SUBSTANCE,
LIQUID, N.O.S., (CLODINAFOF-PROPARGYL
AND SOLVENT NAPHTA)**FARE****EUH401****Brugsanvisningen skal følges for ikke at bringe menneskers sundhed og miljøet i fare.**

H304

Kan være livsfarligt, hvis det indtages og kommer i luftvejene.

H317

Kan forårsage allergisk hudreaktion.

H319

Forårsager alvorlig øjenirritation.

EUH066

Gentagen kontakt kan give tør eller revnet hud.

H411

Giftig for vandlevende organismer, med langvarige virkninger.

P261

Undgå indånding af spray.

P280

Bær beskyttelseshandsker/øjenskytelse/ansigtsbeskyttelse.

Vær opmærksom på, at Arbejdstilsynet har regler for arbejde med og udsættelse for plantebeskyttelsesmidler.

Læs nærmere i det eventuelt lovpligtige sikkerhedsdatablad.

*Overtrædelse af nedenstående særligt fremhævede forskrifter kan medføre straf:***Må kun anvendes til ukrudtsbekæmpelse i vår- og vinterhvede, triticale og rug og ikke senere end 90 dage før høst.****Brugsanvisningens doseringsangivelser må ikke overskrides.****Må kun anvendes én gang om året.****SPe3****Må ikke anvendes nærmere end 2 meter fra vandmiljøet (vandløb, søer m.v.) for at beskytte organismer, der lever i vand.****SP1****Undgå forurening af vandmiljøet med produktet eller med beholdere, der har indeholdt produktet.**

Rens ikke sprøjtudstyr nær overfladevand.

P405+P102**Opbevares under lås og utilgængeligt for børn.****Må ikke opbevares sammen med fødevarer, drikkevarer og foderstoffer.**

P101

Hvis der er brug for lægehjælp, medbring da beholderen eller etiketten.

P301+P310+P331

I TILFÆLDE AF INDTAGELSE: Ring omgående til en GIFTINFORMATION eller læge. Fremkald IKKE opkastning.

P302+P352

VED KONTAKT MED HUDEN: Vask med rigeligt vand.

P305+P351+P338

VED KONTAKT MED ØJENENE: Skyl forsigtigt med vand i flere minutter. Fjern eventuelle kontaktlinser, hvis dette kan gøres let. Fortsæt skylning.

P333+P313

Ved hudirritation eller udslæt: Søg lægehjælp.

P337+P313

Ved vedvarende øjenirritation: Søg lægehjælp.

P362+P364

Alt tilsudsøt tøj tages af og vaskes inden genanvendelse.

Nødtelefon: Alarm 112, Giftlinjen (Bispebjerg Hospital) 82 12 12 12

Ukrudtsmiddel nr. 1-197**Omfattet af Miljøministeriets bekendtgørelse om bekæmpelsesmidler og plantebeskyttelsesmiddelforordningen 1107/2009.****Emulgerbart koncentrat****Indeholder: Clodinafop-propargyl 100 g/l (9,4% w/w).****Cloquintocet-mexyl og solvent naphtha (råolie), tung aromatisk.****Batch nr.:** Se emballagen.**Produktionsdato:** Se emballagen.**Udløbsdato:** 2 år efter produktionsdato.**Nettoindhold: 5 L****Syngenta Nordics A/S**

Strandlodsvej 44, 2300 København S, Tel. 32 87 11 00

5 707239 201318

BRUGSANVISNING

01 PRODUKTDATA

Aktivstof	Clodinafop-propargyl 100 g/l (9,4% w/w)
Formulering	Emulgerbart koncentrat
Fareklasse	GHS08, GHS07, GHS09
Emballage	1 L
Opbevaring	Frostfrit

02 GODKENDT ANVENDELSE

Må kun anvendes til ukrudtsbekæmpelse i vår-og vinterhvede, triticale og rug.

03 BEHANDLINGSFRISTER OG RESTRIKTIONER

Må ikke anvendes senere end 90 dage før høst. Må ikke anvendes nærmere end 2 meter fra vandmiljøet (vandløb, søer m.v.) for at beskytte organismer, der lever i vand (SPe3).

04 VIRKEMÅDE OG VIRKNINGSSPEKTRUM

Topik[®] er et selektivt ukrudtsmiddel til bekæmpelse af græsukrudt i hvede, rug og triticale.

Topik[®] indeholder aktivstoffet clodinafop-propargyl samt en såkaldt "safener", der er med til at sikre, at der ikke sker nogen skade på afgrøden. Aktivstoffet i Topik[®] optages gennem græsukrudtets blade og en tilsætning af penetreringsolie er med til at sikre en bedre bladoptagelse - og dermed en bedre virkning. Derfor bør man ved behandling med Topik[®] tilsætte 0,5 liter olie pr. ha. (f.eks. "super" olie (33-E olie). Topik[®] er systemisk, og virkningshastigheden afhænger af de aktuelle vejrforhold. Generelt kan siges, at græsukrudtet stopper deres vækst efter 2-3 dage. Total nedvisning iagttages efter 2-4 uger.

05 AFGRØDER, DOSERING OG SPRØJTETIDSPUNKT

Topik[®] har effekt imod en lang række græsukrudsarter, hvoraf de vigtigste er agerrævehale, alm. rapgræs, vindaks, alm. rajgræs, italiensk rajgræs og flyvehavre. Græsukrudtets størrelse spiller en vigtig rolle, - jo mindre græsserne er på sprøjtetidspunktet, jo bedre bliver bekæmpelsen. For at opnå tilstrækkelig effekt mod vindaks, alm. rajgræs og italiensk rajgræs tilrådes bekæmpelse om efteråret. Flyvehavre bekæmpes om foråret, hvor det også er muligt at få en god bekæmpelse af agerrævehale, alm. rapgræs og en række af kulturgræsserne (timothe, engsvingel og engrapgræs). Bemærk at Topik[®] ikke må anvendes i hvede til fremavl.

Nedsat følsomhed/resistens

Topik® tilhører gruppen af ACCase inhibitorer (HRAC gruppe A). Sprøjtning med dårlig effekt, ensidig sædskifte og anvendelse af reduceret jordbehandling øger risikoen for opformering af mindre følsomme græsser. Overfor Agerrævehale er der specielt i udlandet men også i Danmark fundet nedsat følsomhed overfor Topik® og andre ukrudtsmidler i samme kemiske gruppe og fra andre kemiske grupper. Topik® må kun anvendes én gang på afgrøden. Undgå desuden gentagen anvendelse af midler med samme virkemekanisme, men skift mellem midler fra forskellige virkningsgrupper.

AFGRØDE	SKADEVOLDER	DOSERING (l/ha)	BEMÆRKNINGER
Efterår Vinterhvede, triticale og rug. BBCH 11-13	Flyvehavre Alm. rapgræs Agerrævehale Vindaks Alm. rajgræs Italiensk rajgræs	0,2	Bedste behandlingstidspunkt for vindaks, alm. rajgræs og italiensk rajgræs er om efteråret i ukrudtets 1-3 bladsstadium (BBCH 11-13). Anvend 0,2 l/ha Topik® + 0,5 l/ha penetreringsolie (Super olie, 33-E olie, Renol el.lign.).
<i>eller</i>			
Forår Vår- og vinterhvede, triticale og rug. BBCH 13-39	Flyvehavre Alm. rapgræs Agerrævehale Vindaks Alm. rajgræs Italiensk rajgræs	0,4	Bedste behandlingstidspunkt for flyvehavre, alm. rapgræs, agerrævehale er om foråret fra ukrudtets 3 bladsstadium til slutningen af buskningsperioden. Der kan dog opnås god effekt helt frem til fanebladet er fuld synlig (BBCH 39). Anvend 0,3-0,4 l/ha Topik® + 0,5 l/ha penetreringsolie (Super olie, 33-E olie, Renol el.lign.).

06 SPRØJTETEKNIK, RENGØRING M.M.

Topik® skal udbringes med en marksprøjte (eller anden sprøjte), som er kalibreret og lever op til de standarder og specifikationer, som er givet af sprøjteproducenten. Ved påfyldning af marksprøjte skal anvendes præparatfyldeudstyr eller udstyr til direkte injektion.

Vandmængde: 150 l/ha.

Forslag til sprøjte teknik:

Dyse	Vand (l/ha)	Tryk (bar)	Hastighed (km/t)
Hardi ISO 02	150	2,7	6,0
Hardi ISO 025	150	2,4	7,0

Hvor der er risiko for afdrift, bør der anvendes "low drift" dyser.

Tilberedning af sprøjtevæsken

Sørg altid for at sprøjten er korrekt rengjort samt eftersat for belægninger inden tilberedning af sprøjtevæsken begyndes. Dette gælder især, hvis sprøjten har været anvendt til sprøjteopgaver i andre afgrøder.

Fyld sprøjtetanken halvt med vand.

Præparatfyldestyret

Ved anvendelse af præparatfyldestyret og flydende præparater påfyldes den ønskede mængde præparat, som herefter suges op i sprøjtetanken (dunken omrystes kraftigt inden tilsætning). Efterfølgende skylles præparatfyldestyret, samt evt. tomme dunke/ beholdere. Gentag proceduren med at åbne/lukke for bundventil til der ikke er synlige spor af Topik® i fyldestationen.

Additiv/penetreringsolier tilsættes til sidst, inden den endelige tankblanding er udført.

Direkte injektion

Ved anvendelse af direkte injektionsudstyr, ledes det ufortyndede præparat automatisk ind i de slanger, som fører fra sprøjtens tank til dyserne. Efter 5-10 minutters omrøring er sprøjtevæsken klar til brug. Sprøjtevæsken bør udsprøjtes indenfor få timer efter opblanding. Ved skift og afslutning af sprøjteopgaver gennemføres en gennemskylning og rengøring af systemet. Vaskevandet udsprøjtes under kørsel på det behandlede areal.

Rengøring af sprøjteudstyr

Efter endt sprøjtearbejde skal sprøjten og traktor rengøres enten i marken eller på vaskopladsen. En uvasket sprøjte skal placeres i den behandlede mark på vaskopladsen eller under tag. Sprøjten skal være monteret med spuledyser til indvendig rengøring af tanken, og sprøjten skal være monteret med separat vandtank med tilstrækkelig kapacitet således, at restsprøjt væske kan fortyndes, og der kan foretages en grundig rengøring i marken.

Restsprøjt væske skal på passende vis fortyndes 50 gange med vand og udsprøjtes i den behandlede mark (uden at den maksimalt tilladte dosering for det pågældende middel herved overskrides). Rengøring i øvrigt foretages med egnede rengøringsmidler (se evt. etiketten for det sidst anvendte middel for specifikke anvisninger).

Samtidig med at filtre, slanger og dyser kontrolleres for urenheder og eventuelle belægninger.

Vaskevandet opsamles i egnede beholdere og udbringes iht. gældende regler.

Læs i øvrigt Bek. nr. 1598 af 18.12.2014: Bekendtgørelse om påfyldning og vask m.v. af sprøjter til udbringning af plantebeskyttelsesmidler.

Bortskaffelse

Indholdet/beholderen bortskaffes i overensstemmelse med kommunale regler for affaldshåndtering (P501). Rester skal afleveres til den kommunale affaldsordning for farligt affald. Tomme beholdere kan bortskaffes med dagrenovationen. Den tomme beholder bør skylles inden bortskaffelse. Skyllevandet hældes op i sprøjtevæsken. Emballagen må ikke genbruges.

07 OPTIMALE VIRKNINGSFORHOLD

Vinddrift: Ved behandling op til naboafgrøder, hvor der dyrkes vinterbyg, vårbyg eller havre, bør vinddrift over i disse marker undgås.

Vejrforhold: Topik® er regnfast ½-1 time efter udsprøjtning. Topik® er uafhængig af temperaturer. Betingelsen for virkning er at planten er i vækst og bladene dækkes af sprøjtevæsken.

08 TANKBLANDING

Bland aldrig Topik® sammen med mere end ét produkt. Alle nævnte produkter kan anvendes i tankblanding med Topik® under forudsætning, at brugstidspunktet for begge produkter er sammenfaldende. Uanset hvilken blandingspartner der anvendes skal begge etiketteforskrifter overholdes.

Topik® er blandbart med følgende plantebeskyttelsesmidler:

Ukrudtsmidler: Boxer®, Express®, Harmony®, Harmony Plus®, Primus®, Oxitril®, Ally®, Stomp®, DFF® og Lexus®.

Insektmidler: Karate® 2.5 WG.

Mikronæringsstoffer: Midler baseret på chelat.

Ved blanding med andre produkter skal der iblandes olie. Undtaget er dog ved blanding med Oxitril®, hvor der ikke må tilsættes olie.

09 OMSÅNING; EFTERFØLGENDE AFGRØDER

Behandling med Topik® indebærer ingen begrænsning i valg af efterfølgende afgrøde, det være sig ved et normalt sædskifte eller hvis afgrøden er udvintret.

10 AT BEMÆRKE

Syngenta er ansvarlig for, at produktet har den sammensætning, som er anmeldt til myndighederne, såfremt den forefindes i original indpakning, opbevares og anvendes forskriftsmæssigt. Syngenta fralægger sig ethvert ansvar for produktets effekt samt skader, herunder følgeskader, opstået igennem ikke-forskriftsmæssig opbevaring og anvendelse af produktet. Opmærksomheden henledes på, at faktorer som vejrlig, jordbundsforhold, sorter, resistens og behandlingsteknik kan påvirke produktets effekt.

For mere information om produktet se vores hjemmeside www.syngenta.dk

Registrerede varemærker

Syngenta Group Company: Boxer®, Karate®, Topik®

BASF AG: Stomp®

Bayer Crop Science AG: DFF®, Oxitril®

Dow AgroSciences: Primus®

DuPont de Nemours: Ally®, Express®, Harmony®, Lexus®

SIKKERHEDSDATABLAD

1 IDENTIFIKATION AF STOFFET/BLANDINGEN OG AF SELSKABET/VIRKSOMHEDEN

1.1 Produktidentifikator

Produktnavn Topik®
Design code A7957E

1.2 Relevante identificerede anvendelser for stoffet eller blandingen samt anvendelser, der frarådes

Anvendelse Ukrudtsmiddel

1.3 Nærmere oplysninger om leverandøren af sikkerhedsdatabladet

Firma Syngenta Nordics A/S
Strandlodsvej 44, 2300 København S
Tel: 32 87 11 00, Fax: 32 87 11 99
E-mail adresse: dk@syngenta.com

1.4 Nødtelefon

Nødtelefon Alarm 112, Giftlinjen (Bispebjerg Hospital) 82 12 12 12

2 FAREIDENTIFIKATION

2.1 Klassificering af stoffet eller blandingen

Klassificering iht. Forordning (EF) 1272/2008

Aspirationsfare	Kategori 1	H304
Øjenirritation	Kategori 2	H319
Kronisk toksicitet for vandmiljøet	Kategori 2	H411

For den fuldstændige tekst af faresætningerne nævnt i dette punkt, se punkt 16.

Klassificering iht. EU direktiverne 67/548/EØF eller 1999/45/EF.

Ikke klassificeret i henhold til EU lovgivning.

2.2 Mærkningselementer

Etikettering: Forordning (EF) nr. 1272/2008

Farepiktogrammer

Signalord:

Fare

Faresætninger:

H304

Kan være livsfarligt, hvis det indtages og kommer i luftvejene.

H317

Kan forårsage allergisk hudreaktion.

H319

Forårsager alvorlig øjenirritation.

H411

Giftig for vandlevende organismer, med langvarige virkninger.

Sikkerhedssætninger:

P101

Hvis der er brug for lægehjælp, medbring da beholderen eller etiketten.

P405+P102

Opbevares under lås og utilgængeligt for børn.

P261

Undgå indånding af spray.

P280

Bær beskyttelseshandsker/øjenskytelse/ansigtsbeskyttelse.

P301+P310+P331 I TILFÆLDE AF INDTAGELSE: Ring omgående til en GIFTINFORMATION/læge. Fremkald IKKE opkastning.

P302+P352

VED KONTAKT MED HUDEN: Vask med rigeligt vand.

P305+P351+P338

VED KONTAKT MED ØJNENE: Skyl forsigtigt med vand i flere minutter. Fjern eventuelle kontaktlinser, hvis dette kan gøres let. Fortsæt skylning.

P333+P313

Ved hudirritation eller udslet: Søg lægehjælp.

P337+P313

Ved vedvarende øjenirritation: Søg lægehjælp.

P362+P364

Alt tilsmudset tøj tages af og vaskes inden genanvendelse.

P501

Indholdet/beholderen bortskaffes i overensstemmelse med kommunale regler for affaldshåndtering.

Supplerende information: EUH401

Brugsanvisningen skal følges for ikke at bringe menneskers sundhed og miljøet i fare.

EUH066

Gentagen kontakt kan give tør eller revnet hud.

SP1

Undgå forurening af vandmiljøet med produktet eller med beholdere, der har indeholdt produktet. Rens ikke sprøjtestyr nær overfladevand.

Indeholder cloquintocet-mexyl og solvent naphtha (råolie), tung aromatisk.

Må ikke opbevares sammen med fødevarer, drikkevarer og foderstoffer.

Farebestemmende komponent(er) for etikettering: -

2.3 Andre farer

Ingen kendte.

3 SAMMENSÆTNING AF/OPLYSNING OM INDHOLDSSTOFFER

3.2 Blandinger

Farlige komponenter

Kemisk betegnelse	CAS-nr. EF-nr. Registreringsnummer	Klassifikation (67/548/EØF)	Klassifikation (FORORDNING (EF) Nr. 1272/2008)	Koncentration % W/W
solvent naphtha (petroleum), highly arom.	64742-94-5 265-198-5 01-2119451097-39	Xn, N R51/53 R65 R66	Asp. Tox.1; H304 Aquatic Chronic2; H411	45-60
1,3-dioxolan-2-one, 4-methyl-	108-32-7 203-572-1 01-2119537232-48-0000	Xi R36	Eye Irrit.2; H319	10-20
clodinafop-propargyl	105512-06-9	Xn, N R22 R43 R48/22 R50/53	Acute Tox.4; H302 Skin Sens.1; H317 STOT RE2; H373 Aquatic Acute1; H400 Aquatic Chronic1; H410	9,4
1-propanol, 2-methyl-	78-83-1 201-148-0 01-2119484609-23-0012	Xi R10 R37/38 R41 R67	Flam. Liq.3; H226 Skin Irrit.2; H315 Eye Dam.1; H318 STOT SE3; H335 STOT SE3; H336	1-5
calcium dodecylbenzene sulphonate	26264-06-2 84989-14-0 90194-26-6 247-557-8 284-903-7 290-635-1	Xi R38 R41	Skin Irrit.2; H315 Eye Dam.1; H318 Aquatic Chronic3; H412	1-5
cloquintocet-mexyl	99607-70-2 01-2119381871-32-0000 01-2119387592-28-0000	Xi, N R43 R50/53	Skin Sens.1; H317 Aquatic Acute1; H400 Aquatic Chronic1; H410	2,4

Stoffer, for hvilke der foreligger EF-grænseværdier for erhvervs-mæssig eksponering.

Se afsnit 16 for fuld ordlyd af R-sætninger nævnt i dette afsnit.

For den fuldstændige tekst af faresætningerne nævnt i dette punkt, se punkt 16.

4 FØRSTEHJÆLPSFORANSTALTNINGER

4.1 Beskrivelse af førstehjælpsforanstaltninger

Generelt råd: Hav dunk, etiket eller sikkerhedsdatablad ved hånden, når Giftlinjen eller lægen kontaktes.

Indånding: For den tilskadekomne til frisk luft. Hvis vejrtrækningen er uregelmæssig eller ophørt, udfør da kunstigt åndedræt. Hold patienten varm og i ro. Ring omgående til læge eller giftinformation.

Hudkontakt: Forurenede tøj tages straks af. Skyl omgående med rigeligt vand. Søg læge, hvis hudirritationen vedvarer. Vask forurenede tøj for genbrug.

Øjenkontakt: Skyl øjeblikkeligt med rigeligt vand, også under øjenlågene i mindst 15 minutter. Fjern kontaktlinser. Omgående lægehjælp er påkrævet.

Indtagelse: Ved indtagelse, kontakt omgående læge og vis den beholder eller etiket. Fremkald ikke opkastning: indeholder petroleumsdestillater og/eller aromatiske opløsningsmidler.

4.2 **Vigtigste symptomer og virkninger, både akutte og forsinkede**

Symptomer: Aspiration kan forårsage lungeødem og pneumonitis.

4.3 **Angivelse af om øjeblikkelig lægehjælp og særlig behandling er nødvendig**

Medicinsk råd: Der er ingen specifik modgift tilgængelig. Behandles symptomatisk. Fremkald ikke opkastning: indeholder petroleumsdestillater og/eller aromatiske opløsningsmidler.

5 **BRANDBEKÆMPELSE**

5.1 Slukningsmidler: Slukningsmidler - mindre brande: Brug vandspray, alkoholbestandigt skum, pulver eller kuldioxid. Slukningsmidler - større brande: Alkoholbestandigt skum eller vandtåge. Brug ikke vandstråle, da den kan sprede og øge brandens omfang.

5.2 Særlige farer i forbindelse med stoffet eller blandingen: Da produktet indeholder brændbare organiske forbindelser vil brand fremkalde tæt sort røg med farlige forbrændingsprodukter (se punkt 10). Påvirkning overfor dekomponeringsprodukter kan skade helbredet.

5.3 Anvisninger for brandmandskab: Bær heldækkende beskyttelsesdragt og selvforsynet åndedrætsværn. Lad ikke spildevand fra brandslukning løbe i kloakafløb og vandløb.

Afkol lukkede beholdere i nærheden af branden med vandtåge.

6 **FORHOLDSREGLER OVER FOR UDSLIP VED UHELD**

6.1 Personlige sikkerhedsforanstaltninger, personlige værnemidler og nødprocedurer: Der henvises til beskyttelsesforanstaltninger nævnt i afsnit 7 og 8.

6.2 Miljøbeskyttelsesforanstaltninger: Sørg for at forhindre yderligere lækage eller udslip, hvis det er sikkerhedsmæssigt muligt. Skyl ikke ud til overfladevand eller til det sanitære kloaksystem.

6.3 Metoder og udstyr til inddæmning og oprensning: Opbevar og opsaml spild med ikke brændbart absorberende materiale, (f. eks. sand, jord, moler el. vermikulit) og placer det i affaldsbeholdere i henhold til de lokale myndigheders forskrifter (se afsnit 13). Hvis produktet forurener åer og søer eller kloakafløb, informer da respektive myndigheder.

6.4 Henvisning til andre punkter: Der henvises til beskyttelsesforanstaltninger nævnt i afsnit 7 og 8. Der henvises til bortskaffelsesforanstaltninger nævnt i afsnit 13.

7 **HÅNDTERING OG OPBEVARING**

7.1 Forholdsregler for sikker håndtering: Ingen særlige krav til brandbeskyttende foranstaltninger. Undgå kontakt med huden og øjnene. Der må ikke spises, drikkes eller ryges under brugen. For personlig beskyttelse se punkt 8.

7.2 Betingelser for sikker opbevaring, herunder eventuel uforenelighed: Ingen specielle opbevaringsforhold påkrævet. Opbevar beholderne tæt lukket på et tørt, køligt og velventileret sted. Opbevares utilgængeligt for børn. Må ikke opbevares sammen med fødevarer, drikkevarer og foderstoffer. Fysisk og kemisk stabilt i mindst 2 år ved opbevaring i uåbnet originalemballage ved tempererede omgivelser.

7.3 Særlige anvendelser: Registrerede plantebeskyttelsesmidler: For korrekt og sikker brug af dette produkt, venligst referer til godkendelsesforholdene beskrevet på produktetiketten.

8 **EKSPONERINGSKONTROL/PERSONLIGE VÆRNEMIDLER**

8.1 **Kontrolparametre**

Komponenter	Grænseværdi(er)	Type af grænseværdi	Kilde
clodinafop-propargyl	1 mg/m ³	8 t TWA	SYNGENTA
cloquintocet-mexyl	10 mg/m ³	8 t TWA	SYNGENTA
1-propanol, 2-methyl-	50 ppm, 150 mg/m ³	Loftværdi	SUVA
solvent naphtha (petroleum), highly arom.	8 ppm, 50 mg/m ³	8 t TWA	SUPPLIER

Følgende anbefalinger for eksponeringskontrol/personlig beskyttelse er bestemt for fremstillingen, formuleringen og pakningen af produktet.

8.2 Eksponeringskontrol

Tekniske foranstaltninger: Indelukning og/eller adskillelse er den mest pålidelige tekniske beskyttelse hvis eksponering ikke kan undgås.

Omfanget af disse beskyttelsesmetoder beror på den aktuelle risiko. Hvis luftbåren tåge eller damp dannes, brug lokalt ventilationsanlæg.

Bedom eksponering og brug yderligere forholdsregler for at holde luftbårne partikler under relevant eksponeringsgrænse. Om nødvendigt, søg yderligere arbejdshygiejniske råd.

Beskyttelsesforanstaltninger: Arbejdsmæssige forholdsregler skal altid tages i brug frem for at bruge personligt beskyttelsesudstyr. Når personligt beskyttelsesudstyr vælges, søg sagkyndigt råd. Personligt beskyttelsesudstyr skal være certificeret i henhold til gældende standard.

Åndedrætsværn: Et kombineret gas, damp og partikel åndedrætsværn kan være nødvendigt indtil effektive tekniske foranstaltninger er installeret. Luftrensende åndedrætsværn giver begrænset beskyttelse. Bær uafhængigt åndedrætsudstyr i tilfælde af nødsituationer, hvor eksponeringen er ukendt eller under forhold hvor luftrensende åndedrætsværn ikke giver tilstrækkelig beskyttelse.

Beskyttelse af hænder: Passende materiale: Nitrilgummi. Gennemtrængningstid: > 480 min. Handske tykkelse: 0,5 mm. Brug handsker som er modstandsdygtige mod kemiske stoffer.

Handsker skal være godkendte til formålet.

Handskernes modstandsdygtighed skal passe til eksponeringens varighed.

Handskernes modstandsdygtighed varierer med tykkelsen, materialet og producenten.

Handsker skal bortskaffes og erstattes hvis der er nogen som helst indikation af nedbrydning eller kemisk gennembrud.

Beskyttelse af øjne: Ved mulig øjenkontakt, brug tåtsiddende kemikalieresistente beskyttelsesbriller.

Beskyttelse af hud og krop: Vurder eksponeringen og vælg passende beskyttelsestøj i forhold til mulig eksponering og beskyttelsestøjets gennemtrængelighed. Vask med sæbe og vand efter at have taget beskyttelsestøjet af. Vask forurenset arbejdstøj for genanvendelse, eller anvend engangsudstyr (dragt, forklæde, ærmer, støvler, etc.). Bær passende: Uigennemtrængelig beskyttelsesdragt.

9 FYSISK-KEMISKE EGENSKABER

9.1 Oplysninger om grundlæggende fysiske og kemiske egenskaber

Tilstandsform	Væske
Form	Væske
Farve	Gul til orange-brun
Lugt	Karakteristisk
Lugtterskel	Ingen data tilgængelige
pH-værdi	3-7 ved 1 % w/v
Smeltepunkt/Smeltepunktsinterval	Ingen data tilgængelige
Kogepunkt/Kogepunktsinterval	Ingen data tilgængelige
Flammepunkt	65 °C ved 756 mmHg Pensky-Martens c.c.
Fordampningshastighed	Ingen data tilgængelige
Antændelighed (fast stof, luftart)	Ingen data tilgængelige
Laveste eksplosionsgrænse	Ingen data tilgængelige
Højeste eksplosionsgrænse	Ingen data tilgængelige
Damptryk	Ingen data tilgængelige
Relativ dampvægtfylde	Ingen data tilgængelige
Massefylde	1,065 g/cm ³ ved 20 °C
Opløselighed i andre opløsningsmidler	Ingen data tilgængelige
Fordelingskoefficient: n-oktanol/vand	Ingen data tilgængelige
Selvtændelsestemperatur	485 °C
Termisk spaltning	Ingen data tilgængelige
Viskositet, dynamisk	6,4 mPa.s ved 40 °C, 12,2 mPa.s ved 20 °C
Viskositet, kinematisk	Ingen data tilgængelige
Eksplosive egenskaber	Ikke eksplosiv
Oxiderende egenskaber	Ikke oxiderende
9.2 Andre oplysninger	
Overfladespænding	36,0 mN/m ved 25 °C

10 STABILITET OG REAKTIVITET

10.1 Reaktivitet: Se punkt 10.3 "Risiko for farlige reaktioner".

10.2 Kemisk stabilitet: Produktet er stabilt ved anvendelse under normale forhold.

10.3 Risiko for farlige reaktioner: Ingen farlige reaktioner ved normal håndtering og opbevaring i henhold til bestemmelserne.

- 10.4 Forhold, der skal undgås:** Nedbrydes ikke, hvis anvendt som beskrevet.
- 10.5 Materialer, der skal undgås:** Ingen stoffer er kendt som fører til dannelse af farlige stoffer eller termiske reaktioner.
- 10.6 Farlige nedbrydningsprodukter:** Forbrænding eller termisk nedbrydning danner giftige og irriterende dampe.

11 TOKSIKOLOGISKE OPLYSNINGER

11.1 Oplysninger om toksikologiske virkninger

Akut oral toksicitet: LD50 hun rotte, > 2.000 mg/kg

Akut toksicitet ved indånding: Estimat for akut toksicitet, > 5,0 mg/l.

Akut dermal toksicitet: LD50 han og hun rotte, > 2.000 mg/kg

Hudætsning/-irritation: Kanin: Moderat irriterende.

Alvorlig øjenskade/øjenirritation: Kanin: Moderat irriterende.

Respiratorisk sensibilisering eller hudsensibilisering: Buehler Test Marsvin: Ikke hudsensibiliserende i dyreforsøg.

Kimcellemutagenicitet:

clodinafop-propargyl: Viste ingen mutagene virkninger ved dyreforsøg.

cloquintocet-mexyl: Viste ingen mutagene virkninger ved dyreforsøg.

1-propanol, 2-methyl-: Dyreforsøg viste ingen mutagene virkninger.

calcium dodecylbenzene sulphonate: Viste ingen mutagene virkninger ved dyreforsøg.

solvent naphtha petroleum, highly arom.: Viste ingen mutagene virkninger ved dyreforsøg.

Kræftfremkaldende egenskaber:

clodinafop-propargyl: Viste ingen carcinogenvirkning ved dyreforsøg.

cloquintocet-mexyl: Viste ingen carcinogenvirkning ved dyreforsøg.

1-propanol, 2-methyl-: Ingen beviser for kræftfremkaldende effekt i dyreforsøg.

solvent naphtha petroleum, highly arom.: Viste ingen carcinogenvirkning ved dyreforsøg.

Fosterbeskadigelse:

clodinafop-propargyl: Viste ingen teratogenvirkning ved dyreforsøg.

1-propanol, 2-methyl-: Ingen beviser for kræftfremkaldende effekt i dyreforsøg.

Reproduktionstoksicitet:

clodinafop-propargyl: Viste ingen reproduktionstoksiske effekter i dyreforsøg.

cloquintocet-mexyl: Viste ingen reproduktionstoksiske effekter i dyreforsøg.

1-propanol, 2-methyl-: Dyreforsøg viste ingen effekt på frugtbarheden.

Enkel STOT-eksponering:

1-propanol, 2-methyl-: Kan forårsage slovhed eller svimmelhed. Kan forårsage irritation af luftvejene.

calcium dodecylbenzene sulphonate: Kan forårsage irritation af luftvejene.

Gentagne STOT-eksponeringer:

clodinafop-propargyl: Ingen bivirkninger er blevet observeret ved kroniske toksicitetsforsøg.

cloquintocet-mexyl: Ingen bivirkninger er blevet observeret ved kroniske toksicitetsforsøg.

solvent naphtha petroleum, highly arom.: Ingen bivirkninger er blevet observeret ved kroniske toksicitetsforsøg.

Aspirationsgiftighed:

solvent naphtha petroleum, highly arom.: Kan være livsfarligt, hvis det indtages og kommer i luftvejene.

12 MILJØOPLYSNINGER

12.1 Toksicitet

Toksicitet for fisk: LC50 *Oncorhynchus mykiss* (regnbueforel), 4,1 mg/l, 96 t.

Giftighed for vandlevende hvirvelløse dyr: EC50 *Daphnia magna* (Stor dafnie), 12 mg/l, 48 t.

Giftighed for vandplanter: EbC50 *Pseudokirchneriella subcapitata*, (grønalg), 2,5 mg/l, 72 t.

ErC50 *Pseudokirchneriella subcapitata*, (grønalg), 6,0 mg/l, 72 t.

12.2 Persistens og nedbrydelighed

Biologisk nedbrydelighed:

solvent naphtha (petroleum), highly arom.: Forventet at være bionedbrydeligt.

clodinafop-propargyl: Ikke let bionedbrydeligt.

cloquintocet-mexyl: Ikke let bionedbrydeligt.

Stabilitet i vand:	clodinafop-propargyl:	Halveringstid for nedbrydning: < 1 d ved 20 °C. Er ikke persistent i vand.
	cloquintocet-mexyl:	Halveringstid for nedbrydning: 0,4 d. Er ikke persistent i vand.
Stabilitet i jord:	clodinafop-propargyl:	Halveringstid for nedbrydning: < 0,5 d. Er ikke persistent i jord.
	cloquintocet-mexyl:	Halveringstid for nedbrydning: 2,4 d. Er ikke persistent i jord.
12.3 Bioakkumuleringspotentiale:	clodinafop-propargyl:	Bioophober ikke.
	cloquintocet-mexyl:	Bioophober ikke.
	solvent naphtha (petroleum), highly arom.:	Akkumulering i organismer der lever i vand kan forventes.
12.4 Mobilitet i jord:	clodinafop-propargyl:	Clodinafop-propargyl har lav mobilitet i jord.
	cloquintocet-mexyl:	Cloquintocet-mexyl er ikke mobil i jord.
12.5 Resultater af PBT- og vPvB-vurdering		
	clodinafop-propargyl:	Dette stof anses ikke for at være persistent, bioakkumulerende eller giftigt (PBT). Dette stof anses ikke for at være meget persistent eller meget bioakkumulerende (vPvB).
	cloquintocet-mexyl:	Dette stof anses ikke for at være persistent, bioakkumulerende eller giftigt (PBT). Dette stof anses ikke for at være meget persistent eller meget bioakkumulerende (vPvB).
	1-propanol, 2-methyl-:	Dette stof anses ikke for at være persistent, bioakkumulerende eller giftigt (PBT). Dette stof anses ikke for at være meget persistent eller meget bioakkumulerende (vPvB).
	1,3-dioxolan-2-one, 4-methyl-:	Dette stof anses ikke for at være persistent, bioakkumulerende eller giftigt (PBT). Dette stof anses ikke for at være meget persistent eller meget bioakkumulerende (vPvB).

12.6 Andre negative virkninger

Andre oplysninger: Klassificering af produktet er baseret på sammenlægning af koncentrationerne af klassificerede komponenter.

13 FORHOLD VEDRØRENDE BORTSKAFFELSE

13.1 Metoder til affaldsbehandling

Produkt: Foruren ikke søer, åer eller grøfter med kemikalier eller brugte beholdere. Affald må ikke komme i kloakken. Hvor det er muligt foretrækkes genanvendelse frem for bortskaffelse eller forbrænding. Hvis genanvendelse ikke er praktisk muligt, skal bortskaffelse ske i henhold til lokale regulativer.

Foruren et emballage: Tom for resterende indhold. Skyl beholderne tre gange. Tomme beholdere skal bringes til et godkendt affaldsdeponeringssted for genbrug eller bortskaffelse.

Tomme beholdere må ikke genbruges.

14 TRANSPORTOPLYSNINGER

Vejtransport (ADR-RID)

14.1 UN-nummer	UN 3082
14.2 UN-forsendelsesbetegnelse	ENVIRONMENTALLY HAZARDOUS SUBSTANCE, LIQUID, N.O.S. (CLODINAFOF-PROPARGYL AND SOLVENT NAPHTHA)
14.3 Transportfareklasse(r)	9
14.4 Emballagegruppe	III Fareetiketter: 9
14.5 Miljøfarer	Miljøfarligt
Tunnelrestriktionskode	E

Søtransport (IMDG)

14.1 UN-nummer	UN 3082
14.2 UN-forsendelsesbetegnelse	ENVIRONMENTALLY HAZARDOUS SUBSTANCE, LIQUID, N.O.S. (CLODINAFOF-PROPARGYL AND SOLVENT NAPHTHA)
14.3 Transportfareklasse(r)	9
14.4 Emballagegruppe	III Fareetiketter: 9
14.5 Miljøfarer	Havforurenende stof

Lufttransport (IATA-DGR)

14.1	UN-nummer	UN 3082
14.2	UN-forsendelsesbetegnelse	ENVIRONMENTALLY HAZARDOUS SUBSTANCE, LIQUID, N.O.S. (CLODINAFOP-PROPARGYL AND SOLVENT NAPHTHA)
14.3	Transportfareklasse(r)	9
14.4	Emballagegruppe	III Fareetiketter: 9
14.6	Særlige forsigtighedsregler for brugeren:	Ingen
14.7	Bulktransport i henhold til bilag II til MARPOL 73/78 og IBC-koden:	Ikke anvendelig

15 OPLYSNINGER OM REGULERING

15.1 **Særlige bestemmelser/særlig lovgivning for stoffet eller blandingen med hensyn til sikkerhed, sundhed og miljø:** -

15.2 **Kemikaliesikkerhedsvurdering:** En kemisk sikkerhedsvurdering kræves ikke for dette stof.

16 ANDRE OPLYSNINGER**Yderligere oplysninger****Fulde ordlyd af eventuelle R-sætninger angivet under punkt 2 og 3:**

R10	Brandfarlig.
R22	Farlig ved indtagelse.
R36	Irriterer øjnene.
R37/38	Irriterer åndedrætsorganerne og huden.
R38	Irriterer huden.
R41	Risiko for alvorlig øjenskade.
R43	Kan give overfølsomhed ved kontakt med huden.
R48/22	Farlig: alvorlig sundhedsfare ved længere tids påvirkning ved indtagelse.
R50/53	Meget giftig for organismer, der lever i vand; kan forårsage uønskede langtidsvirkninger i vandmiljøet.
R51/53	Giftig for organismer, der lever i vand; kan forårsage uønskede langtidsvirkninger i vandmiljøet.
R65	Farlig: kan give lungeskade ved indtagelse.
R66	Gentagen udsættelse kan give tør eller revnet hud.
R67	Dampe kan give sløvhed og svimmelhed.

Fuldstændig tekst af faresætninger refereret til under punkt 2 og 3:

H226	Brandfarlig væske og damp.
H302	Farlig ved indtagelse.
H304	Kan være livsfarligt, hvis det indtages og kommer i luftvejene.
H315	Forårsager hudirritation.
H317	Kan forårsage allergisk hudreaktion.
H318	Forårsager alvorlig øjenskade.
H319	Forårsager alvorlig øjenirritation.
H335	Kan forårsage irritation af luftvejene.
H336	Kan forårsage sløvhed eller svimmelhed.
H373	Kan forårsage organskader ved længerevarende eller gentagen eksponering ved indtagelse.
H400	Meget giftig for vandlevende organismer.
H410	Meget giftig med langvarige virkninger for vandlevende organismer.
H411	Giftig for vandlevende organismer, med langvarige virkninger.
H412	Skadelig for vandlevende organismer, med langvarige virkninger.

Fuld tekst af andre forkortelser

ADR:	European Agreement Concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Road
RID:	Regulations concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Rail
IMDG:	International Maritime Code for Dangerous Goods
IATA-DGR:	International Air Transport Association Dangerous Goods Regulations
LC50:	Lethal concentration, 50%
LD50:	Lethal dose, 50%
EC50:	Effective dose, 50%
GHS:	Globalt Harmoniseret System for klassificering og mærkning af kemikalier (GHS)

Informationerne i dette Arbejdshygiejniske Datablad er efter vor bedste viden, oplysninger og overbevisning korrekte på datoen, hvor det er trykt. Informationerne tjener kun som vejledning til sikker håndtering, brug, forarbejdning, lagring, transport, disponering og frigivelse og kan ikke betragtes som en garanti eller kvalitetsangivelse. Informationerne vedrører kun det udtrykkeligt angivne materiale og er ikke gældende for dette materiale anvendt i kombination med andre materialer eller forarbejdning, medmindre udtrykkeligt anført i teksten.

Ændringer siden sidste version vil være fremhævet i margin. Denne version erstatter alle tidligere versioner.

Produktnavne er trademarks eller registrerede varemærker for et Syngenta Group Company.

Brugsanvisning og sikkerhedsdatablad findes også på www.syngenta.dk

UN3082

ENVIRONMENTALLY HAZARDOUS SUBSTANCE,
LIQUID, N.O.S., (CLODINAPOP-PROPARGYL
AND SOLVENT NAPHTA)**FARE****EUH401****Brugsanvisningen skal følges for ikke at bringe menneskers sundhed og miljøet i fare.**

H304

Kan være livsfarligt, hvis det indtages og kommer i luftvejene.

H317

Kan forårsage allergisk hudreaktion.

H319

Forårsager alvorlig øjenirritation.

EUH066

Gentagen kontakt kan give tør eller revnet hud.

H411

Giftig for vandlevende organismer, med langvarige virkninger.

P261

Undgå indånding af spray.

P280

Bær beskyttelseshandsker/øjenskytelse/ansigtsbeskyttelse.

Vær opmærksom på, at Arbejdstilsynet har regler for arbejde med og udsættelse for plantebeskyttelsesmidler.

Læs nærmere i det eventuelt lovpålagte sikkerhedsdatablad.

*Overtrædelse af nedenstående særligt fremhævede forskrifter kan medføre straf:***Må kun anvendes til ukrudtsbekæmpelse i vår- og vinterhvede, triticale og rug og ikke senere end 90 dage før høst.****Brugsanvisningens doseringsangivelser må ikke overskrides.****Må kun anvendes én gang om året.****SPe3****Må ikke anvendes nærmere end 2 meter fra vandmiljøet (vandløb, søer m.v.) for at beskytte organismer, der lever i vand.****SP1****Undgå forurening af vandmiljøet med produktet eller med beholdere, der har indeholdt produktet.**

Rens ikke sprøjteudstyr nær overfladevand.

P405+P102**Opbevares under lås og utilgængeligt for børn.****Må ikke opbevares sammen med fødevarer, drikkevarer og foderstoffer.**

P101

Hvis der er brug for lægehjælp, medbring da beholderen eller etiketten.

P301+P310+P331

I TILFÆLDE AF INDTAGELSE: Ring omgående til en GIFTINFORMATION eller læge. Fremkald IKKE opkastning.

P302+P352

VED KONTAKT MED HUDEN: Vask med rigeligt vand.

P305+P351+P338

VED KONTAKT MED ØJNENE: Skyl forsigtigt med vand i flere minutter. Fjern eventuelle kontaktlinser, hvis dette kan gøres let.

Fortsæt skylning.

P333+P313

Ved hudirritation eller udslæt: Søg lægehjælp.

P337+P313

Ved vedvarende øjenirritation: Søg lægehjælp.

P362+P364

Alt tilsudset tøj tages af og vaskes inden genanvendelse.

Nødtelefon: Alarm 112, Giftlinjen (Bispebjerg Hospital) 82 12 12 12

Ukrudtsmiddel nr. 1-197**Omfattet af Miljøministeriets bekendtgørelse om bekæmpelsesmidler og plantebeskyttelsesmidelforordningen 1107/2009.****Emulgerbart koncentrat****Indeholder: Clodinafop-propargyl 100 g/l (9,4% w/w).****Cloquintocet-mexyl og solvent naphtha (råolie), tung aromatisk.****Batch nr.:** Se emballagen.**Produktionsdato:** Se emballagen.**Udløbsdato:** 2 år efter produktionsdato.**Nettoindhold: 5 L****Syngenta Nordics A/S**

Strandlodsvej 44, 2300 København S, Tel. 32 87 11 00

5 707239 201318